

Wymagania edukacyjne dla kl. kontrbasu PSM II st.

Klasa I

Zadania techniczno –muzyczne:

- historia instrumentu i jego pielęgnacja
- postawa, prowadzenie smyczka i nazwy nut w kluczu basowym
- prawidłowy układ aparatu gry prawej i lewej ręki
- nauka prawidłowych zmian pozycji i gra ze zmianą pozycji
- artykulacja detache całym smyczkiem, legato po 2-4 nuty
- analiza dźwięków w pozycjach i ustawienie palców lewej ręki
- łączenie gry z jednoczesnym czytaniem tekstu nutowego
- realizacja dynamiki piano i forte

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- gamy i trójdźwięki w obrębie jednej oktawy do V pozycji
- ćwiczenia ze szkół do V pozycji
- łatwiejsze etiudy ze zbioru W. Gadzińskiego
- 3-4 utwory dowolne z akompaniamentem fortepianu

Przesłuchanie półroczne

- gama i trójdźwięki w obrębie do dwóch oktaw
- etiuda lub ćwiczenie
- utwór dowolny z akompaniamentem

Egzamin promocyjny

- etiuda lub ćwiczenie
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być wykonany z pamięci

Klasa II

Zadania techniczno –muzyczne

- dalsze doskonalenie aparatu gry
- doskonalenie prawidłowych zmian pozycji i poznawanie poz.IV-IX
- praca nad właściwą intonacją i rozbudzanie wrażliwości na jakość dźwięku
- strojenie instrumentu za pomocą flażoletów
- artykulacja portato, staccato pod łukiem, szybkie odmiany detache, legato do sześciu dźwięków
- dynamika piano, forte, crescendo, diminuendo
- początek samodzielnego rozczytywania utworów i doboru odpowiedniego opalcowania
- praca z akompaniamentem

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- gamy i pasaże do czterech znaków w obrębie dwóch oktaw
- ćwiczenia ze szkół do VIII pozycji
- odpowiednie etiudy ze zbiorów W. Gadzińskiego zeszyt I i II oraz J. Hrabe –Etiudy
- jedna część koncertu z akompaniamentem
- 3-4 utwory dowolne z akompaniamentem

Przesłuchanie półroczne

- gama i trójdźwięki w obrębie dwóch oktaw
- etiuda
- dwa utwory dowolne lub II cz. sonaty z akompaniamentem

Egzamin promocyjny

- etiuda
- I cz. koncertu z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być wykonany z pamięci

Klasa III

Zadania techniczno-muzyczne

- doskonalenie aparatu gry, gra smyczkiem bliżej podstawka
- opanowanie pozycji IX, X, XI, XII z użyciem 1, 2, 3 palca
- wchodzenie i schodzenie z pozycji kciukowej
- doskonalenie intonacji i uwrażliwienie na jakość dźwięku
- sprawne wykonywanie tryli i przednutek krótkich i długich
- frazowanie za pomocą dynamiki i artykulacji
- wdrażanie ucznia do działalności koncertowej, doskonalenie obycia estradowego
- rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad utworem
- doskonalenie muzykowania grupowego poprzez granie utworów z akompaniamentem nauczyciela
- rozwijanie umiejętności współpracy w zespole – orkiestra, zespół kameralny

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- gamy i pasaże Fis-fis, G-g, As-as w obrębie dwóch oktaw
- gama chromatyczna w obrębie jednej oktawy
- ćwiczenia ze szkół do pozycji XII
- wybrane 3 do 5 etiudy ze zbioru W. Gadzińskiego
- 3-4 utwory o różnej problematyce z akompaniamentem
- jedna część koncertu z akompaniamentem
- dwie kontrastujące części sonaty z akompaniamentem

Przesłuchanie półroczne

- gama i trójdźwięki w obrębie dwóch oktaw
- etiuda
- dwa dowolne utwory lub II cz. sonaty z akompaniamentem

Egzamin promocyjny

- etiuda
- I cz. koncertu z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być wykonany z pamięci

Klas IV

Zadania techniczno-muzyczne

- nazwy nut w kluczu tenorowym i wiolinowym
- postawa przy instrumencie w pozycji kciukowej, układ ręki i gra w pozycjach kciukowych
- znajomość i wykorzystanie naturalnych flażoletów
- umiejętność odczytania utworu z zastosowaniem odpowiedniej artykulacji i dynamiki
- problemy interpretacji utworów, frazowania i wyrażania ekspresji
- praca nad poprawną intonacją i barwą dźwięku
- rozwijanie pracy zespołowej
- doskonalenie wibracji i łączenie dźwięków za jej pomocą, wibrato w pozycjach kciukowych
- realizacja partii kontrabasu w orkiestrze szkolnej

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- gamy jednoimienne, pasaże w obrębie 2-3 oktav
- 3 –6 wybranych etiud ze zbioru Fr. Simandla
- 2 kontrastujące części sonaty lub jedna cz. koncertu z akomp.
- 2-4 fragmenty studiów orkiestrowych
- 2-4 utwory dowolne z akompaniamentem

Przesłuchanie półroczne

- gamy i pasaże dur-moll wybrane z dwóch par gam 3-oktawowych
- etiuda
- dwie kontrastujące części sonaty z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem
- fragment studiów orkiestrowych

Egzamin promocyjny

- etiuda
- koncert cz. I lub II i III z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być wykonany z pamięci

Klasa V

Zadania techniczno –muzyczne

- umuzykalnienie i rozbudzenie wrażliwości muzycznej
- uczestnictwo w życiu muzycznym swojej szkoły i środowiska, rozwijanie zainteresowań poprzez uczęszczanie na koncerty, słuchanie muzyki z nagrań
- poznanie teoretycznych podstaw gry na instrumencie-stosowanie podstawowych terminów i pojęć muzycznych, właściwe odczytanie zapisu nutowego, oznaczenia pozycji, artykulacji i dynamiki
- poprawne przechodzenie z pozycji kciukowych i flażoletów w obu kierunkach
- uwrażliwienie na jakość dźwięku, intonację i rytm, poprawne frazowanie
- swobodna realizacja partii kontrabasu w orkiestrze szkolnej i innych zespołach kameralnych
- łączenie wibracji w pozycjach zasadniczych i kciukowych
- flażolety naturalne i sztuczne
- gra akordów i dwudźwięków w tercjach, gra arpeggio
- samodzielne odczytanie utworu z realizacją tempa, rytmiki i artykulacji
- świadomość znaczenia muzykowania zespołowego w rozwoju artystycznym

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- cztery pary gam jednoimiennych i pasaże przez 3 oktawy
- gama chromatyczna
- 4 etiudy z 9 dużych F. Simandla lub 6 etiud innych kompozytorów
- 2 utwory ze studiów orkiestrowych
- sonata z akompaniamentem
- koncert z akompaniamentem
- 2-3 utwory dowolne z akompaniamentem

Przesłuchanie półroczne

- gamy i pasaże dur-moll wybrane z dwóch par gam 3-oktawowych
- etiuda
- fragment ze studiów orkiestrowych
- dwie kontrastujące części sonaty z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Egzamin promocyjny

- etiuda
- cz. I lub II i III koncertu z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być grany z pamięci.

Klasa VI

Zadania techniczno –muzyczne

- doskonalenie techniki smyczkowej i palcowej
- doskonalenie gry w pozycjach zasadniczych i w wysokich pozycjach kciukowych
- doskonalenie grania dwudźwięków –tercje legato i grania flażoletów
- panowanie nad jakością dźwięku i operowanie barwą dźwięku
- gra z ekspresją, realizacja dynamiki i odpowiedniej artykulacji
- samodzielne przygotowanie utworu z dokładną realizacją zapisu nutowego z uwzględnieniem tempa, dynamiki i artykulacji
- ćwiczenia opanowania tremy, obycie estradowe
- prowadzenie grupy w orkiestrze szkolnej

Wymagania edukacyjne realizujące podstawę programową

- pozostałe pary gam 3-oktawowych
- etiuda koncertowa
- cała sonata z akompaniamentem
- koncert z akompaniamentem
- dowolny utwór wirtuozowski z akompaniamentem
- jedna część suitę wiolonczelowej J. S. Bacha lub H. Fryba
- 3-5 fragmentów studiów orkiestrowych
/koncerty, które należy wykonać w całości :
  - A. Capuzzi –koncert G-dur
  - I. Geisel - Konzertstuck na kontrabas
  - E. Stein -Konzertstuck na kontrabas/

Egzamin dyplomowy: I cz. egzaminu dyplomowego

- gamy i pasaże dur-moll w obrębie 3 oktaw detache, legato, staccato i spiccato
- 2 fragmenty studiów orkiestrowych
- sonata – dwie kontrastujące części

–recital

- etiuda
- suita na kontrabas solo –wybrany fragment
- koncert cz. I lub II i III lub całość z akompaniamentem
- utwór dowolny z akompaniamentem

Cały program winien być wykonany z pamięci

Kryteria oceniania.

Ocenę celujący (25 pkt.) otrzymuje uczeń, który :

- posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza oczekiwania w danej grupie, wiekowej oraz ilość i treść opracowanych utworów znacznie przekraczają wymagania programowe w danej klasie,
- wzorowo realizuje zadania techniczno – wykonawcze prezentowanych utworów,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami , proponuje rozwiązania nietypowe, trafnie artystycznie,
- samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia ,
- bierze udział w przesłuchaniach i konkursach ,
- bierze udział w życiu koncertowym szkoły i środowiska, reprezentując osiągnięcia szkoły ,
- gra jest wzorowa, a jej wartość artystyczna jest szczególnie wysoka i rzadko osiągnięta w szkole.

Ocenę bardzo dobry (21-24 pkt.) otrzymuje uczeń, który :

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności zawartych w podstawie programowej danej klasy oraz czyni starania w kierunku realizacji trudniejszych utworów,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami , samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
- posiada wiedzę i sprawność samodzielnego rozwiązywania problemów w nowych utworach bierze udział w koncertach klasowych, szkolnych i środowiskowych,
- ilością opanowanych utworów przekracza założenia programowe w danej klasie ,

- bezbłędnie realizuje zadania techniczno-wyrazowe wykonywanych utworów,
- gra bezbłędnie technicznie, a jednocześnie interesująco od strony muzycznej.

Ocenę dobry (16-20 pkt.) otrzymuje uczeń, który :

- opanował zakres wiedzy i umiejętności określonych minimum programowym, potrzebnych do poprawnej realizacji utworów o przeciętnym stopniu trudności w zakresie danej klasy,
- poprawnie stosuje zdobytą wiedzę, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania techniczno – wyrazowe, rozumie relacje pomiędzy praktyczną i teoretyczną wiedzą wykonawczą,
- gra poprawnie technicznie, rozumie treść wyrazową utworów.

Ocenę dostateczny (13-15 pkt.) otrzymuje uczeń, który:

- realizuje minimum wymagań programowych,
- wykazuje wyraźnie braki techniczno – wyrazowe i stylistyczne w wykonywanych utworach,
- nie wykazuje zainteresowania przedmiotem ,
- przejawia niewielkie zdolności muzyczne.
- nie rokuje nadziei na dalsze kształcenie w st. gimnazjalnym, licealnym ze względu na małe zdolności lub brak pracy
- gra z wyraźnymi brakami technicznymi lub muzycznymi.

Ocenę dopuszczający (11-12 pkt.) otrzymuje uczeń, który :

- w stopniu niewystarczającym opanował minimum wymagań programowych obowiązujących w danej klasie lub realizuje program klasy niższej
- w minimalnym zakresie spełnia wymogi edukacyjne, a braki wiedzy i umiejętności w znacznym stopniu uniemożliwiają dalsze kształcenie
- w minimalnym stopniu rozwiązuje tylko niektóre problemy uniemożliwiają wykonywanie utworów oraz dalsze kształcenie
- wykazuje lekceważący stosunek do przedmiotu lub całkowity brak zdolności.

Ocena dopuszczająca jest oceną niepromującą do następnej klasy.

Ocenę niedostateczny (0-10 pkt.) otrzymują uczeń, który :

- nie opanował niezbędnego minimum wymagań programowych określonych programem nauczania obowiązującego w danej klasie
- nie spełnia wymagań edukacyjnych, ma duże braki w zakresie wiedzy i umiejętności technicznych.

-